

Toekomstige ontwikkeling van Europol

Aanbeveling van het Europees Parlement aan de Raad over de toekomstige ontwikkeling van Europol (2003/2070(INI))

Het Europees Parlement,

- gelet op artikel 107 van zijn Reglement,
 - gelet op artikelen 29, 30 en 39, derde alinea van het EU-Verdrag,
 - onder verwijzing naar de Akte van de Raad van 26 juli 1995 tot vaststelling van de Overeenkomst op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie tot oprichting van een Europese Politiedienst (Europol-Overeenkomst)¹, en de bijhorende protocollen en aangebrachte wijzigingen,
 - onder verwijzing naar:
 - het initiatief van het Koninkrijk Denemarken met het oog op de aanneming van de akte van de Raad tot vaststelling, op grond van artikel 43, lid 1, van de Overeenkomst tot oprichting van een Europese Politiedienst (Europol-Overeenkomst), van een Protocol tot wijziging van die overeenkomst² en het gewijzigd initiatief³,
 - het initiatief van het Koninkrijk Denemarken met het oog op de aanneming van een besluit van de Raad tot wijziging van het besluit van de Raad van 3 november 1998 houdende vaststelling van de regeling ter bescherming van geheime Europol-informatie⁴,
 - het initiatief van het Koninkrijk Denemarken met het oog op de aanneming van een besluit van de Raad tot wijziging van het statuut voor de personeelsleden van Europol⁵, en
 - het initiatief van de Helleense Republiek met het oog op de aanneming van het besluit van de Raad inzake de aanpassing van de salarissen en vergoedingen van personeelsleden van Europol⁶,
 - onder verwijzing naar de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad - Democratische controle over Europol (COM(2002) 95),
 - onder verwijzing naar zijn aanbeveling aan de Raad van 30 mei 2002 over de toekomstige ontwikkeling van Europol en zijn volledige opnemings in het institutioneel bestel van de Europese Unie⁷,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken (A5-0116/2003),
- A. overwegende dat het Europees Parlement in zijn aanbeveling van 30 mei 2002 duidelijk als zijn standpunt te kennen heeft gegeven dat Europol een effectief instrument moet worden in de bestrijding van de georganiseerde misdaad in de Europese Unie, en dat Europol op flexibele wijze moet kunnen opereren, om een doeltreffende bijdrage te leveren aan de strijd tegen de vele vormen van ernstige criminaliteit, en overwegende dat het verzoekt de overeenkomst te vervangen door een besluit, gezien de belangrijkste bestaande tekortkomingen:

¹ PB C 316 van 27.11.1995, blz. 1.

² PB C 172 van 18.7.2002, blz. 15.

³ 13254/5/2002.

⁴ PB C 286 van 22.11.2002, blz. 19.

⁵ PB C 286 van 22.11.2002, blz. 20.

⁶ PB C 52 van 6.3.2003, blz. 17.

⁷ P5_TA(2002)0269.

- dat Europol blijft opereren in het kader van een loutere intergouvernementele samenwerking, terwijl Europol steeds meer opdrachten krijgt toevertrouwd die namens de Unie moet worden uitgevoerd en de bevoegdheid krijgt om persoonsgegevens door te geven aan derde landen en instanties;
- dat in het perspectief van de uitbreiding alle besluiten met betrekking tot Europol niet langer in de Raad met algemene stemmen moeten worden aangenomen;
- dat het Europees Parlement over de wettige middelen en het institutioneel kader moet kunnen beschikken om in de toekomst een werkelijke democratische controle te kunnen uitoefenen, en
- en dat de huidige procedure voor wijziging van de Overeenkomst of vervanging door een besluit van de Raad, hetgeen een protocol vereist dat door alle lidstaten geratificeerd moet worden, een uiterst langdurige en omslachtige, en derhalve totaal inadequate procedure is,

- B. overwegende dat het wenselijk is dat de Raad de procedure bevriest met betrekking tot het Deense initiatief met het oog op de aanneming van een akte van de Raad tot vaststelling van een Protocol tot wijziging van de Europol-overeenkomst,
- C. overwegende dat het Europees Parlement de conclusies van Werkgroep X, vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid toejuicht en steunt: "Dat [de omzetting van reeds door de Raad op grond van artikel 34 VEU aangenomen overeenkomsten in verordeningen of richtlijnen] zou met name een oplossing zijn voor de nijpende juridische problemen die de toekomstige ontwikkeling van het juridische kader van Europol momenteel zo omslachtig maken. Indien de Raad de Europol-overeenkomst zou kunnen omzetten in een verordening, zou de tekst gemakkelijker kunnen worden aangepast aan veranderende omstandigheden en zouden daarin passende besluitvormingsprocedures voor het beheer van Europol kunnen worden vastgelegd. Beklemtoond zij evenwel dat de inhoud van de Europol-overeenkomst en dus het fundamentele karakter van Europol niet per se door een dergelijke omzetting zouden worden geschaad.", alsook het voorstel van het Praesidium van 14 maart 2003 voor artikel 22 betreffende Europol, waarin het volgende wordt opgemerkt: "Overeenkomstig die aanbevelingen wordt in het eerste lid alleen de algemene opdracht van Europol bevestigd. De structuur, de regels voor de werkwijze, de concrete actiegebieden en de taken van Europol zullen voortaan door de wet worden geregeld (die in de plaats zal komen van de huidige Europol-overeenkomst) en niet meer door gedetailleerde Verdragsbepalingen (zie het huidige artikel 30, lid 2, van het VEU).";
- D. overwegende dat de voorgestelde initiatieven toegejuicht kunnen worden als een stap in de goede richting, maar dat er helaas nog veel werk verzet moet worden; dat het meest opvallende is dat deze initiatieven geen oplossing of werkelijke verbeteringen bieden voor bovengenoemde fundamentele tekortkomingen en in elk geval verder verbeterd dienen te worden,

Met betrekking tot het initiatief van het Koninkrijk Denemarken met het oog op de aanneming van de akte van de Raad tot vaststelling, op grond van artikel 43, lid 1, van de Overeenkomst tot oprichting van een Europese Politiedienst (Europol-Overeenkomst), van een Protocol tot wijziging van die overeenkomst en het gewijzigd initiatief,

- dat de Raad slechts na raadpleging van het Europees Parlement en op voorstel van de Raad van bestuur de prioriteiten vaststelt voor Europol met betrekking tot de bestrijding en preventie van vormen van ernstige internationale criminaliteit binnen zijn mandaat (die na herziening van de verdragen via de medebeslissingsprocedure goedgekeurd zouden kunnen worden),
- dat bepaald moet worden dat het voorzitterschap van de Raad of zijn vertegenwoordiger voor een gemeenschappelijk comité verschijnt, dat door het Europees Parlement kan worden opgezet in samenwerking met de nationale parlementen, om van gedachten te wisselen over kwesties in verband met Europol,

Met betrekking tot het initiatief van het Koninkrijk Denemarken met het oog op de aanneming van een besluit van de Raad tot wijziging van het besluit van de Raad van 3 november 1998 houdende vaststelling van de regeling ter bescherming van geheime Europol-informatie,

- dat de regels inzake vertrouwelijkheid van Europol-informatie verenigbaar moeten zijn met de regels die

Europol moet aannemen in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 1049/2001¹ inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie en pas in werking kunnen treden op het moment van inwerkingtreding van de vast te stellen regels overeenkomstig deze verordening,

- E. overwegende dat het wenselijk is een justitiële controle binnen Europol te waarborgen volgens equivalente normen aan die welke zijn vastgelegd krachtens de eerste pijler,
 - F. overwegende dat de mogelijkheid voor parlementaire controle door het Europees Parlement veel groter zou worden als een deel van de begroting van Europol opgenomen zou worden in de Gemeenschapsbegroting,
1. doet de Raad de volgende aanbevelingen:

Aanbeveling 1: rechtsgrondslag

- verzoekt de Raad zijn goedkeuring te hechten aan ontwerpartikel 22 (Europol) in het voorstel van het Praesidium van de Conventie², volgens welk Europol deel gaat uitmaken van de eerste pijler, alsmede het voorstel om de Europol-overeenkomst om te zetten in een verordening die met een gekwalificeerde meerderheid wordt aangenomen, via een medebeslissingsprocedure met het Europees Parlement;

Aanbeveling 2: begroting

- verzoekt de Raad de financieringsregeling van Europol te wijzigen door een deel van de bijdragen van de lidstaten te vervangen door een financiering ten laste van de EU-begroting met inachtneming van de voorrechten van de begrotingsautoriteiten;

Aanbeveling 3: taken

- verzoekt de Raad de noodzakelijke maatregelen te treffen om Europol in staat te stellen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten in specifieke gevallen te verzoeken een onderzoek in te stellen;

Aanbeveling 4: parlementaire controle

- verzoekt de Raad de democratische controle van het Europees Parlement op Europol te versterken en hiertoe zijn goedkeuring te hechten aan:
 - een bepaling houdende wijziging van artikel 34 van de Europol-overeenkomst en toezending aan de Raad en het Europees Parlement van slechts één jaarverslag van zijn werkzaamheden,
 - een bepaling tot wijziging van artikel 34 van de Europol-overeenkomst waarin het Europees Parlement het formele recht wordt toegekend om met het voorzitterschap van de Raad over het jaarverslag van de werkzaamheden van gedachten te wisselen,
 - een bepaling tot wijziging van artikel 34 van de Europol-overeenkomst waarin het Europees Parlement het formele recht wordt toegekend de directeur van Europol uit te nodigen voor de bevoegde commissie te verschijnen,
 - een bepaling tot wijziging van artikel 24, lid 6 van de Europol-overeenkomst waarin de gemeenschappelijke controleautoriteit die belast is met gegevensbescherming verplicht wordt een jaarverslag van haar werkzaamheden op te stellen, dit verslag aan het Europees Parlement toe te zenden en hierover aan de bevoegde commissie verslag uit te brengen,
 - een bepaling tot wijziging van artikel 28 van de Europol-Overeenkomst strekkende tot hervorming van de raad van bestuur van Europol met dien verstande dat deze naast een vertegenwoordiger van elke lidstaat ook bestaat uit twee vertegenwoordigers van respectievelijk de Commissie en het Europees Parlement,
 - een bepaling tot wijziging van artikel 29 van de Europol-Overeenkomst inhoudende dat het Europees Parlement in gelijke mate betrokken wordt bij de procedure van benoeming en ontheffing uit de functie van de directeur van Europol, samen met de Raad;

Aanbeveling 5: bescherming van gegevens

¹ PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43.

² CONV 614/03 van 14 maart 2003 over de Ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid.

- verzoekt de Raad een bepaling op te nemen die waarborgt dat eenzelfde niveau van bescherming van gegevens en controle op de naleving van deze regels verzekerd is als in de eerste pijler (Richtlijn 95/46/EG over de bescherming van persoonsgegevens¹);
- verzoekt de Raad ervoor te zorgen, overeenkomstig het verzoek dat reeds werd geformuleerd in zijn standpunt van 13 november 2001 over het besluit van de Raad houdende uitbreiding van het mandaat van Europol tot de in de bijlage bij de Europol-Overeenkomst vermelde ernstige vormen van internationale criminaliteit², dat Europol in nauwe samenwerking met de lidstaten op continue en gedecentraliseerde basis gegevens verzamelt over tendensen in de internationale criminaliteit op het grondgebied van de lidstaten; de gegevens worden opgenomen in de jaarlijkse verslagen als genoemd in artikel 28, lid 10, punt (1) van de Europol-overeenkomst,
- verklaart nogmaals dat de algemene verslagen over de activiteiten van Europol zoals genoemd in artikel 28, lid 10, punt (1) van de Europol-overeenkomst uitdrukkelijk deze prioriteiten moeten vermelden en informatie moeten geven over de stand van uitvoering en de verwachte ontwikkelingen van het daaropvolgende jaar. De verslagen worden toegezonden aan het Europees Parlement met het oog op het jaarlijks debat zoals bedoeld in artikel 39 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, en worden daarna gepubliceerd, samen met de adviezen van het Europees Parlement en eventuele opmerkingen en beoordelingen van afzonderlijke lidstaten;

Aanbeveling 6: samenwerking

- verzoekt de Raad in het kader van dit besluit de noodzakelijke maatregelen te treffen teneinde een nauwe samenwerking tussen Europol, Eurojust en OLAF te waarborgen teneinde de operationele doeltreffendheid van deze organen bij de strijd tegen de georganiseerde misdaad en het terrorisme te versterken;

Aanbeveling 7: transparantie

- verzoekt Europol zo spoedig mogelijk regels aan te nemen inzake de toegang tot documenten, in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 1049/2001, na raadpleging van het Europees Parlement, en te waarborgen dat alle regelgeving inzake vertrouwelijkheid van Europol-gegevens verenigbaar is met de regels die Europol moet aannemen in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten,
- verzoekt Europol, in afwachting hiervan, de principes van Verordening (EG) nr. 1049/2001 toe te passen,
- verzoekt de Raad de noodzakelijke maatregelen te treffen om een lijst op te stellen van de "bevoegde autoriteiten" in de zin van artikel 2, lid 4 van de Europol-overeenkomst (namelijk alle in de lidstaten bestaande overheidsinstanties die krachtens het nationaal recht bevoegd zijn op het gebied van het voorkomen en bestrijden van strafbare feiten). De lijst omvat tevens een beschrijving van de bevoegdheden van deze instanties, wordt gepubliceerd en regelmatig bijgewerkt;

o

o o

2. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en - ter informatie - aan de Commissie alsmede aan de regeringen en de parlementen van de lidstaten en de tien kandidaat-lidstaten.

¹ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31.

² PB C 140 E van 13.6.2002, blz. 133.